

NOTĂ INFORMATIVĂ

la proiectul legii cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova

Proiectul legii cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova este elaborat în contextul implementării Strategiei naționale de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2011-2013 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1212 din 27.12.2010, Programului național de implementare a Planului de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.122 din 4 martie 2011, Planului național de armonizare a legislației pentru anul 2011 aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1210 din 27.12.2010.

Proiectul menționat a fost elaborat întru armonizarea legislației naționale cu acquis-ul UE creînd cadrul necesar aplicării Regulamentului (EC) nr. 562/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2006 privind crearea unui cod comunitar asupra regulilor ce stau la baza liberei circulații a persoanelor peste frontiere (codul frontierei Schengen) și Directiva 2004/82/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004, urmînd a fi abrogată Legea nr.108-XIII din 17 mai 1994 privind frontiera de stat a Republicii Moldova.

Proiectul reiese din angajamentele asumate de Republica Moldova față de Uniunea Europeană stipulate în Planul de Acțiuni Republica Moldova – Uniunea Europeană în domeniul liberalizării regimului de vize pentru cetățenii Republicii Moldova în Uniunea Europeană.

Cadrul normativ existent ce reglementează sistemul supravegherii și controlului frontierei de stat este depășit de imperativul timpului, învechit din punct de vedere moral, Legea nr.108-XIII din 17 mai 1994 privind frontiera de stat a Republicii Moldova a fost elaborată în baza modelului sovietic bazat pe utilizarea trupelor militare la paza, supravegherea și controlul frontierei de stat. Reieșind din orientarea strategică a Republicii Moldova de aderare la Uniunea Europeană și spațiul Schengen, s-a impus necesitatea elaborării unei noi legi cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, care să asigure armonizarea legislației naționale cu acquis-ul Uniunii Europene și să asigure un management integrat efectiv al frontierei de stat.

La elaborarea proiectului a fost utilizat drept sursă de informare cadrul normativ al țărilor membre a Uniunii Europene (România, Letonia, Lituania, Ungaria), legislația Uniunii Europene precum Regulamentul (EC) nr. 562/2006 al Parlamentului European și al Consiliului din 15 martie 2006 privind crearea unui cod comunitar asupra regulilor ce stau la baza liberei circulații a persoanelor peste frontiere și Directiva 2004/82/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind obligația operatorilor de transport de a comunica datele privind pasagerii, precum și legislația țărilor membre a Comunității Statelor Independente (Federația Rusă, Republica Belarus, Ucraina).

Proiectul a fost elaborat de Serviciul Grăniceri

Proiectul este compus din 7 capitole și 46 articole.

Capitolul I-III determină obiectul, scopul și sfera de aplicare a Legii, funcția, stabilirea și modificarea frontierei de stat, definește și explică noțiunile de bază,

principiile de funcționare a frontierei de stat, marcarea și trasarea frontierei de stat, stabilește noțiunea sistemului controlului frontierelor care reprezintă o combinație a măsurilor de coordonare și efectuare a activităților de supraveghere și control al frontierei de stat efectuat pe întreg teritoriu al Republicii Moldova, schimb de informații, cooperare în domeniul combaterii crimei organizate transfrontaliere, analiza și constatarea amenințărilor și riscurilor. Astfel la organizarea supravegherii și controlului frontierei de stat se va pune accent pe lărgirea competenței teritoriale a Serviciului Grăniceri, folosirea metodelor de schimb de informații, analiză de risc, efectuarea controlului comun al frontierei de stat, folosirea unităților fixe și mobile în realizarea supravegherii frontierei de stat, profesionalizarea efectivului, etc.

Capitolul IV “Regimul frontierei de stat” stabilește regulile regimului frontierei de stat, care la rândul său definesc regulile de întreținere a frontierei de stat; trecerea frontierei de stat a persoanelor fizice, mijloacelor de transport și a bunurilor, decolarea și aterizarea navelor aeriene, intrarea și aflarea ambarcațiunilor și altor mijloace plutitoare în apele de frontieră și apele interne de frontieră; desfășurarea activităților economice și de altă natură la frontiera de stat; soluționarea incidentelor legate de încălcarea regimului frontierei de stat; predarea - primirea persoanelor, animalelor domestice, a obiectelor și documentelor. Secțiunea 3 „trecerea frontierei de stat de către persoane fizice și mijloace de transport” a fost armonizată cu prevederile Regulamentului Schengen fiind introduse noțiunile de controale minime și amănunțite, lista documentelor suplimentare ce pot fi solicitate de grăniceri la trecerea frontierei de stat, ștampilarea documentelor, etc.

Capitolul V „Regimul de frontieră” include regulile de intrare (ieșire), ședere și circulație a persoanelor și mijloacelor de transport; evidența și întreținere a ambarcațiunilor; vânătoare, pescuit, pășunat și agrement; desfășurarea activităților în zona de frontieră și în sectorul moldovenesc al apelor de frontieră. Urmează de menționat că prevederile prezentului capitol vor facilita accesul persoanelor fizice în zona de frontieră precum și desfășurarea activităților în aceasta.

Capitolul VI „regimul punctelor de trecere a frontierei de stat” instituie ansamblul regulilor și măsurilor, care includ următoarele componente: instituirea punctelor de trecere și regulile de desfășurare a activităților economice și de altă natură în ele; regulile de intrare, ședere și ieșire din punctele de trecere a persoanelor și mijloacelor de transport. În capitol au fost introduse prevederi armonizate cu prevederile Regulamentului Schengen privind relaxarea controalelor, culoare de trecere a frontierei, etc.

Capitolul VII „măsuri de asigurare în domeniul supravegherii și controlului frontierei de stat” instituie unele obligații specifice a transportatorilor stabile în conformitate cu Directiva 2004/82/CE a Consiliului din 29 aprilie 2004 privind obligația operatorilor de transport de a comunica datele privind pasagerii; stabilește împuternicirile unităților de apărare antiaeriană la paza frontierei de stat și răspunderea juridică pentru încălcarea prezentei legi.

Urmează de menționat că aprobarea proiectului de lege cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova va armoniza doar parțial legislația națională cu reglementările Regulamentului (EC) nr. 562/2006 al Parlamentului European și al

Consiliului din 15 martie 2006 privind crearea unui cod comunitar asupra regulilor ce stau la baza liberei circulații a persoanelor peste frontiere, celelalte prevederi ale Codului Frontierelor Schengen vor putea fi armonizate doar odată cu aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană și la spațiul Schengen.

Întru asigurarea transparenței în procesul de elaborare și adoptare a deciziilor proiectul a fost supus consultării prin plasarea anunțului privind organizarea consultării publice a proiectului de decizie pe pagina web oficială a Serviciului Grăniceri: http://border.gov.md/organizarea_consultarii_publice.php, din rubrica **Legislație**. Pe parcursul termenului stabilit, au fost prezentate recomandări sau obiecții pe marginea proiectului dat de către organizația neguvernamentală Asociația Obștească “Institutul pentru apărarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului”, EUBAM (Misiunea Uniunii Europene de Asistență la Frontiera Republicii Moldova și Ucraina), Centru pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal. Majoritatea obiecțiilor și propunerilor au fost acceptate și incluse în proiect.

Proiectul a fost avizat de către Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerul Economiei, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene, Ministerul Apărării, Ministerul Finanțelor, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor, Ministerul Mediului, Ministerul Sănătății, Procuratura Generală, Serviciul de Informații și Securitate, Serviciul Vamal. De asemenea proiectul a fost supus expertizei anticorupție, expertizei compatibilității cu acquis-ul UE și expertizei juridice de către Ministerul Justiției.

De asemenea proiectul a fost remis spre avizare administrației publice locale din raioanele de frontieră (Briceni, Ocnița; Edineț; Dondușeni; Soroca; Rîșcani; Florești; Glodeni; Fălești; Ungheni; Nisporeni; Hîncești; Leova; Cantemir; Cahul; Taraclia; UAT Gagauzia; Basarabeasca; Cimișlia; Căușeni; Ștefan-Vodă). Au avizat pozitiv proiectul administrațiile publice locale din raioanele Leova, Ocnița, Edineț, Ungheni. Celelalte autorități nu s-au expus asupra proiectului.

Majoritatea obiecțiilor și propunerilor au fost acceptate la definitivarea proiectului, iar cele neacceptate sau acceptate parțial au fost coordonate suplimentar cu autoritățile respective pentru excluderea divergențelor ce pot apărea la aprobare.

Adoptarea proiectului de lege va necesita aprobarea și/sau modificarea ulterioară a unui șir de acte normative, inclusiv departamentale (inclusiv comune).

Implementarea prevederilor prezentei legi nu necesită mijloace financiare suplimentare și se va efectua în limitele mijloacelor bugetare aprobate pentru Serviciul Grăniceri, chiar dacă proiectul prevede prevederi cu privire la modul de suportare a cheltuielilor de construcție și amenajare a punctelor de trecere. Odată cu adoptarea legii nu va fi necesară construcția unor noi puncte de trecere

Director general

Roman REVENCO